

Ønsker. Men Ministeren sagde videre i sin Redegørelse: „Jeg har derfor henstillet til og forhandlet med de 4 Kommuner, det ærede Medlem nævnedes, om enten at nedlægge deres Forberedelses-Betalingsklasser eller ogsaa lade Undervisningen blive gratis i dem. Denne Forhandling er endt i disse Dage. Vi staa netop i Færd med at stadfæste Undervisningsplanerne, gaaende ud paa, at disse Kommuner faa en Respit af 5 Aar, og efter disse 5 Aars Forløb skulle de tage Bestemmelse om, hvorvidt disse Klasser skulle opretholdes, og der da skal undervises i dem uden Vederlag, eller de skulle nedlægges en for en“. Skulde man nu ikke af disse Ministerens Ord faa det Indtryk, at Ministeren i al Venskabelighed er fremkommen med nogle Ønsker, en Henstilling til de forskellige Byraad, som Byraadene kunde gøre mere eller mindre ved, og at denne Henstilling saa havde ført til Forhandlinger, som netop nu i disse Dage vare afsluttede med — man maa antage — 4 enslydende Overenskomster med de 4 Kommuner. Men dette har slet ikke været Tilfældet. Der er ikke sluttet en saadan Overenskomst, i hvert Fald ved jeg for den ene af disse Kommuners Vedkommende nemlig Helsingørs, at der ikke foreligger nogen som helst Overenskomst mellem Kultusministeriet og denne Kommune. Nede i Helsingør ved man ikke andet, end at Kommunen har faaet det Ultimatum kort og godt fra den højtærede Minister, at om 5 Aar skal det være, som den højtærede Minister foreskriver. Ministeren er ganske vist saa elskværdig at give Kommunen 5 Aars Frist til at sunde sig paa dette Ultimatum. Jeg synes, disse Forhold i Helsingør give et noget andet Indtryk af, hvad der er foregaaet, end det, Ministeren selv har frembragt ved sine Udtalelser forleden Dag. Jeg skal for Helsingørs Vedkommende endda gøre opmærksom paa, at naar den højtærede Minister har stillet dette Alternativ: enten maa disse Byer beholde deres Forberedelsesklasser, naar de undervise gratis i dem, eller ogsaa skulle de nedlægge dem efter 5 Aars Forløb, kan man i Helsingør aldeles ikke vælge imellem disse to Ting. Forholdet er nemlig, at der i Helsingør er foruden Friskolen en Betalingskole, hvori der er omtrent 700 Dreng og Piger. Denne Betalingskole kaster aarlig 14,000 Kr. af sig i Skolepenge, og Forberedelsesklasserne i den højere Almenskole kaste aarlig 8,000 Kr. af sig. Hvis nu Helsingør Kommune skulde nedlægge de bedst besøgte og derfor ogsaa mest indtægtgivende Klasser

i den højere Almenskole, skulde stryge 8,000 Kr. paa sit Budget, maatte den naturligvis samtidig nedlægge den betalende Borgerskole og altsaa stryge de 14,000 Kr., den indbringer i Skolepenge. Det vil sige, at man, for at føje den højtærede Minister eller i hvert Fald for at beholde Alternativet, maatte give Afkald paa en aarlig Indtægt af 22,000 Kr. Man kunde dog ikke have gratis Forberedelsesklasser til den højere Almenskole og samtidig en betalende Borgerskole ved Siden af.

Det betænkelige ved hele denne Historie forekommer mig at være det, at den højtærede Minister virkelig anser sig for berettiget til at bruge Magt overfor en Kommune i et saadant Anliggende. Magtmidlet maatte jo blive, at den kommunale højere Almenskole f. Eks. her i Helsingør blev straffet med Nægtelse af Dimissionsret og Fratagelse af Statstilskud, hvis den ikke om 5 Aar bøjer sig for det kultusministerielle Ultimatum. Jeg kan godt forstaa, at den højtærede Minister f. Eks. vil sige saaledes: Den højere Almenskole i Helsingør har hidtil haft et Statstilskud af 3,000 Kr. til alle sine Klasser. Staten har ikke længere nogen Interesse i, at denne højere Almenskole opretholder sine Forberedelsesklasser, de ere nemlig nu blevne overflødige, og Staten formindsker altsaa nu Tilskuddet med et tilsvarende Beløb. Det kunde jeg forstaa, det vilde der neppe være noget videre at indvende imod, men sæt nu, at Kommunen i Helsingør ikke bøjede sig, men tog til Takke med det halve Statstilskud eller maaske endog nøjedes med slet intet Statstilskud at faa og dog opretholdt sine Forberedelsesklasser, saa maa man vel antage, at den højtærede Minister vilde gaa et Skridt videre og sige: Saa fratage vi samme Skole Dimissionsretten og Statsanerkendelsen i det hele taget, den maa se at klare sig, som den kan, uden dette. Det vil altsaa sige, at den højtærede Minister vil nægte Skolen Dimissionsret alene af den Grund, at vedkommende Kommune ikke vil indrette en anden Gren af sit Skolevæsen i Overensstemmelse med Ministerens Ønske. Det forekommer mig at være, hvad man med et populært Udtryk kalder et stift Stykke. Det vilde være et underligt Udslag af Ministerabsolutisme overfor det kommunale Selvstyre. Det skulde blot have været under en af de tidligere Regeringer, saa skulde vi have hørt et Spektakel. Det vil altsaa være af megen Interesse, om den højtærede Minister vil udtale sig bestemt om dette Punkt;